



CZEGO I JAK
BĘDZIEMY SIĘ UCZYĆ?

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZE LEKCJI GEOGRAFII dla III etapu edukacyjnego w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – Anna Kasperska-Gochna
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak
dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Tytuł lekcji

Współczesne procesy urbanizacyjne świata.

Klasa II

Cele:

- Wskazanie przyczyn wzrostu tempa procesów urbanizacyjnych na świecie.
- Wyjaśnienie zróżnicowania procesów urbanizacji na świecie.

Uczeń:

- wymienia rodzaje aglomeracji miejskich i procesy urbanizacyjne na świecie;
- opisuje procesy tworzenia się aglomeracji miejskich oraz ich formy;
- ocenia wpływ urbanizacji na środowisko przyrodnicze;
- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania procesów urbanizacji na świecie

Metody/Techniki/Formy pracy: praca z tekstem źródłowym, ranking ważności, praca w grupie, dyskusja.

Środki dydaktyczne: atlasy geograficzne, dostęp do Internetu.

Opis przebiegu lekcji

Faza wstępna

- Nauczyciel: Przypomnij uczniom czynniki, które decydują o rozmieszczeniu ludności na kuli ziemskiej.
- Podziel klasę na grupy, które wybierają spośród siebie liderów, będą oni prezentować pracę grupy. Przypomnij uczniom, że tekstem źródłowym na lekcji geografii są również atlasy i roczniki statystyczne.

Faza zasadnicza

- Nauczyciel: wyjaśnij pojęcie urbanizacja, a następnie rozdaj grupom kartki z poleceniami. Wyjaśnij, że czas przewidziany na pracę w grupie to 5 minut.
- Grupa I. Korzystając z materiałów źródłowych opiszcie przyczyny wzrostu liczby ludności na świecie i wyjaśnijcie, w jaki sposób wzrost liczby ludności wpływa na wzrost liczby ludności w miastach, np. liczba ludności miast teraz i sprzed 50 lat. Wyjaśnijcie pojęcie eksplozja demograficzna i jej wpływ na rozwój miast.
- Grupa II. Korzystając z materiałów źródłowych, wyjaśnijcie pojęcie miasto i kiedy o osadzie możemy powiedzieć, że jest miastem.
- Grupa III. Korzystając z materiałów źródłowych wyjaśnijcie pojęcia: aglomeracja, konurbacja, megalopolis. Wskażcie na mapie, gdzie w Polsce znajdują się aglomeracje i konurbacje, a gdzie w Europie/na świecie: aglomeracje, konurbacje, megalopolis.

- Grupa IV. Korzystając z materiałów źródłowych wyjaśnijcie pojęcia: urbanizacja, dezurbanizacja i co decydowało o szybkim wzroście liczby ludności w miastach; wyjaśnijcie, jak przebiega proces wzrostu liczby ludności w wybranych miastach na całym świecie.
- Grupa V*. Korzystając z materiałów źródłowych odszukajcie największe miasta na świecie, omówcie ich rozmieszczenie uwzględniając nazwę kontynentu, na którym jest najwięcej miast milionowych i wyjaśnijcie dlaczego. Przygotujcie propozycję prezentacji rozmieszczenia największych miast na kuli ziemskiej.

Część podsumowująca: Nauczyciel: omów pracę grup i zaproponuj dyskusję na temat: „Dlaczego mieszkańcy kuli ziemskiej tak chętnie osiedlają się w dużych miastach?”

Komentarz metodyczny

Uczeń potrafi korzystając z wiedzy ze szkoły podstawowej: wyjaśnić pojęcia „aglomeracja”, „konurbacja”, „megalopolis”, „osadnictwo”; wyjaśnić, jakie czynniki miały wpływ na kształtowanie się sieci osadniczej; wyjaśnić na wybranym przykładzie z Polski i świata, jakie są pozytywne i negatywne przyczyny rozwoju wielkich miast; wyjaśnić, jakie zachodzą zmiany w sieci osadniczej w Polsce; wyróżnić różne typy zespołów miejskich.

- Na tablicy można wypisać argumenty za procesem urbanizacji i przeciwko wzrostowi liczby mieszkańców dużych miast.
- W celu zróżnicowania zadań można zamiast świata podać „Europa i Polska na tle Europy”.
- W klasach o wyższym poziomie zaangażowania można zostawić świat. Przy tym temacie można różnicować stopień trudności zadań w grupach. Zadanie z * dla ucznia szybko pracującego z komputerem.

Kompetencje w zakresie: tworzenia informacji, matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, cyfrowe, osobiste, społeczne i w zakresie uczenia się.